

Nader onderzoek beschermde soorten Wethoudersbuurt, Ede

Colofon

Titel.....: Nader onderzoek beschermde soorten Wethoudersbuurt, Ede

Projectnummer.....: 20125

Opdrachtgever.....: Buro Boot
Postbus 509
3900 AM Veenendaal

Datum.....: 15-1-2021

Status rapport.....: Definitief

Bestand.....: 20125 - Eindrapport Wethoudersbuurt, Ede

Opdrachtnemer.....: De Groene Ruimte BV
Sportstraat 42
6707 GH Wageningen
tel. 0317-423969
dgr@dgr.nl www.dgr.nl

Handtekening voor akkoord directie,
Naam.....: ir. L.R.G. Gerrits
Handtekening.....:

Auteursrecht.....: De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).

De informatie in dit rapport is mogelijk deels afkomstig uit de NDFF. Deze informatie mag niet zonder toestemming van Blijf12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar worden gemaakt. Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	2
2.	PLANGEBIED EN HANDELING.....	3
3.	NADER ONDERZOEK HUISMUS.....	4
3.1.	Uitvoering	4
3.2.	Resultaten.....	4
3.3.	Conclusie.....	5
4.	NADER ONDERZOEK GIERZWALUW	6
4.1.	Uitvoering	6
4.2.	Resultaten.....	6
4.3.	Conclusie.....	7
5.	NADER ONDERZOEK VLEERMUIZEN.....	8
5.1.	Uitvoering	8
5.2.	Resultaten.....	9
5.3.	Conclusie.....	10
6.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	11
6.1.	Conclusies	11
6.2.	Aanbevelingen	11

I. INLEIDING

Aanleiding naderonderzoek beschermde soorten

In opdracht van Buro Boot heeft De Groene Ruimte in april 2020 een ecologische quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) uitgevoerd. Aanleiding hiervoor is de geplande sloop van circa honderd woningen in de Wethoudersbuurt te Ede.

Uit de quickscan (De Groene Ruimte, 2020) is naar voren gekomen dat vaste verblijfplaatsen van vleermuizen (Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Laatvlieger en Gewone grootoorvleermuis), Gierzwaluw en Huismus niet zijn uit te sluiten. Om vast te stellen hoeveel verblijfplaatsen aanwezig zijn en van welke soorten (vleermuizen) is nader onderzoek geadviseerd, opdat wordt voldaan aan de Wnb.

Om invulling te geven aan deze wettelijke verplichting heeft Buro Boot aan De Groene Ruimte gevraagd om gericht nader onderzoek te doen naar vleermuizen, Gierzwaluw en Huismus. Doel van dit onderzoek is het krijgen van uitsluitsel over de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van beschermde soorten in het plangebied, alsook de functies die het plangebied voor deze soorten vervult. Op basis van de precieze uitvoering van de beoogde handeling is het daarna mogelijk om te bepalen of verstoring kan worden uitgesloten. Zo niet dan is het wellicht mogelijk om de uitvoering of werkwijze aan te passen opdat verstoring wordt voorkómen; in het andere geval wordt duidelijk voor welke soorten een ontheffing nodig is.

Onderhavige rapportage betreft dit nader onderzoek, gericht op de genoemde soorten (groepen). Het onderzoek is door ervaren ecologen van De Groene Ruimte¹⁾ uitgevoerd conform de richtlijnen en eisen uit het Kennisdocument voor Huismus, Gierzwaluw, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en het Vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus, goedgekeurd door het ministerie van EZ.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden het plangebied en de handeling beschreven. In hoofdstuk 3, 4 en 5 zijn de werkwijze, resultaten en conclusie verwoord voor respectievelijk Huismus, Gierzwaluw en vleermuizen. Beknopte veldverslagen van de bezoeken zijn opvraagbaar. Een samenvatting van de conclusies en aanbevelingen die hieruit voortvloeien zijn weergegeven in hoofdstuk 5.

¹⁾ ing. M.W. Bokje, ir. P. Reijbroek, B. de Vries MSc, M. Römkes, ir. R. Noordhuis, ing. C. van Reenen en ing. L. Kijm

2. PLANGEBIED EN HANDELING

Het plangebied ligt in het noorden van Ede, in de Wethoudersbuurt, een wijk met veel groen. Het betreft circa 100 rijtjeswoningen aan de Thomaslaan, Van Voorthuizenlaan en de IJssel de Schepperlaan, allemaal met het bouwjaar 1948. De woningen zijn opgebouwd uit bakstenen. De gevels zijn dubbelsteens maar hebben geen open stootvoegen. De voegen en daken met sneldekken verkeren her en der in slechte staat. Onder de dakpannen is vogelschroot aanwezig dat echter niet (meer) goed aansluit op de pannen. Alle woningen hebben een voor- en achtertuin.

Figuur 1. Plangebied, de betreffende woningen zijn blauw. (Bron: Buro Boot)

De voorgenomen handeling is de sloop van alle woningen, gevolgd door nieuwbouw. Hierbij zullen ook alle voor en achtertuinen worden geamoveerd.

3. NADER ONDERZOEK HUISMUS

3.1. Uitvoering

In het plangebied is gericht nader onderzoek uitgevoerd naar nestplaatsen en kwetterplekken van Huismussen. Daartoe zijn twee veldbezoeken in het voorjaar van 2020 gebracht voor het inventariseren van Huismussen (Tabel). Door deskundige ecologen van De Groene Ruimte is, conform het kennisdocument Huismus van Blij12, geïnventariseerd op zicht en geluid.

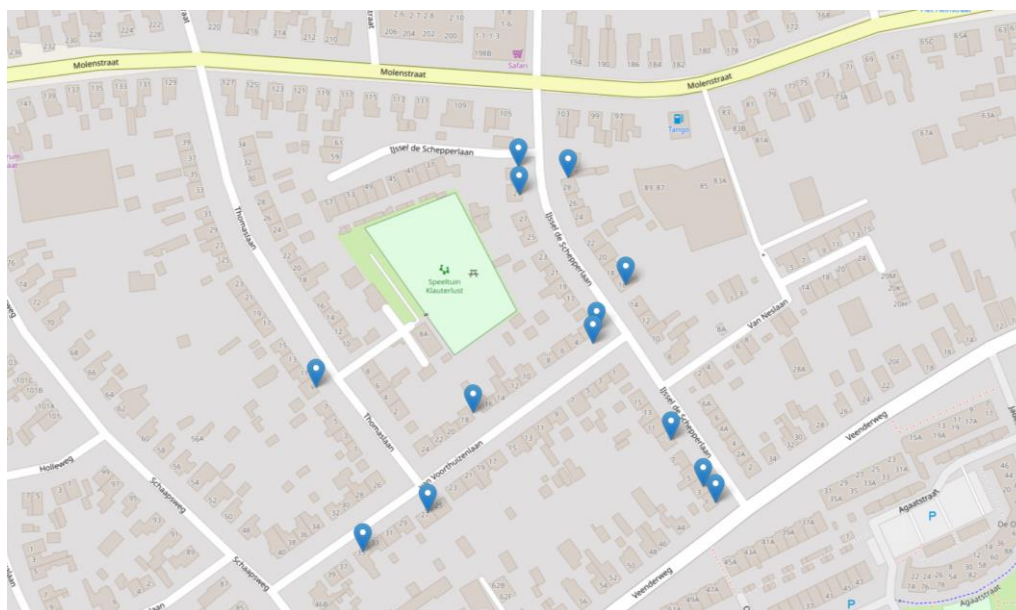
Tabel 1. Details van de veldbezoeken

<i>Datum en tijd</i>	<i>Weersomstandigheden</i>	<i>medewerkers</i>
01-05-2020 07:00u – 11:00u	8 - 11 °C, 1/8 bewolking, windkracht 2 Bft	M.W. Bokje
12-05-2020 07:00u – 11:00u	4 - 6 °C, helder, windkracht 1 Bft	M.W. Bokje

3.2. Resultaten

Tijdens beide bezoeken is er veel activiteit van Huismussen waargenomen. Er zijn 13 nestlocaties van Huismus aanwezig in het plangebied; één aan de Thomaslaan (huisnummer 9), vijf aan de Van Voorthuizenlaan (huisnummer 2, 18, 27 en 35) en zeven aan de IJssel de Schepperlaan (huisnummers 1, 3, 9, 16, 28, 29 en 31). Aan Thomaslaan 3 is tevens een kwetterplek aanwezig in de grote Liguster. Hier kwetterende meermaals een 10-12 dieren. De kwetterplek vormt een essentieel onderdeel van het leefgebied omdat dit één van de weinige echt goed ontwikkelde groene struiken is waar de dieren kunnen samenkomen.

Figuur 2. Locaties van de Huismussennesten.

3.3. Conclusie

- In totaal 13 nestlocaties van Huismussen zijn vastgesteld in het plangebied. Door de voorgenomen werkzaamheden zullen deze nestlocaties verloren gaan.
- Er is één kwetterplek vastgesteld in het plangebied, deze vormt een essentieel onderdeel van het leefgebied. Door de voorgenomen werkzaamheden zal de kwetterplek verloren gaan.

4. NADER ONDERZOEK GIERZWALUW

4.1. Uitvoering

In het plangebied is gericht nader onderzoek uitgevoerd naar nestplaatsen van Gierzwaluw. Daartoe zijn gedurende het voorjaar van 2020 op drie dagen in laatste uren voor zonsondergang (ca. 21.00u - 22.30u) bezoeken gebracht aan het plangebied (Tabel 2). In verband met de omvang en overzichtelijkheid is het plangebied opgedeeld in drie deelgebieden waarbij ieder deelgebied door één persoon is onderzocht.

Door deskundige ecologen van De Groene Ruimte is, conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gierzwaluw van Bijl 2 geïnventariseerd op zicht en geluid.

Tabel 2. Details veldbezoeken

<i>Datum en tijd</i>	<i>Weersomstandigheden</i>	<i>medewerkers</i>
04-06-2020 21.00u – 22.30u	11 °C, 8/8 bewolking, droog, 2 Bft	B. de Vries M.W. Bokje M. Römken
16-06-2020 21.00u – 22.30u	19 °C, 8/8 bewolking, droog, 1 Bft	B. de Vries M.W. Bokje M. Römken
02-07-2020 21.00u – 22.30u	9 - 16 °C, gedurende eerste uur af en toe motregen, 8/8 – 3/8 bewolking, 3 - 1 Bft	M.W. Bokje B. de Vries M. Römken

4.2. Resultaten

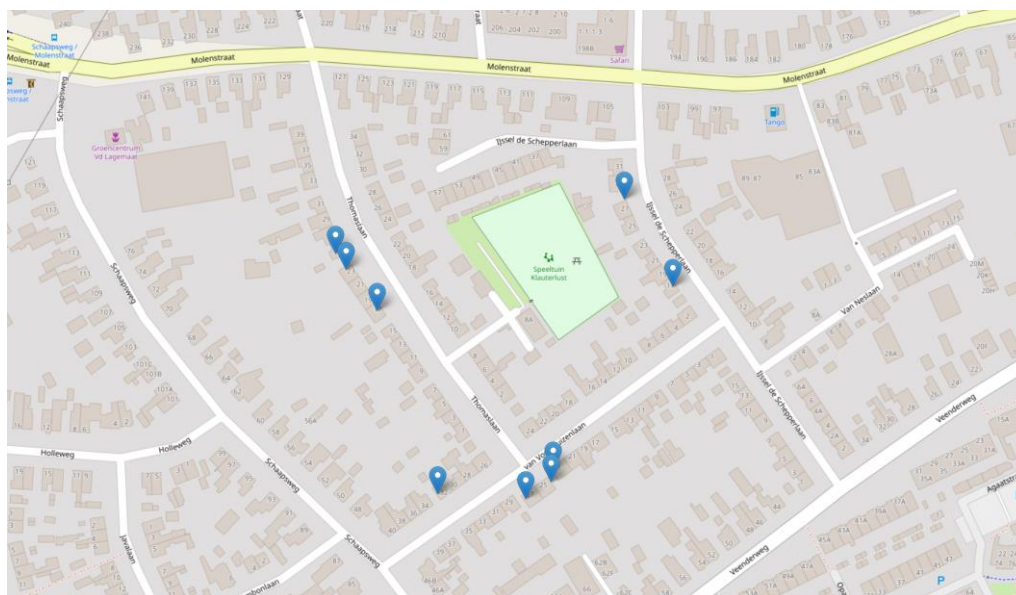
Bij alle bezoeken is er veel activiteit van Gierzwaluwen boven het plangebied waargenomen, waarbij de minste activiteit aan de IJssel de Schepperlaan was. Hier zijn twee nesten aangetroffen (huisnummer 17 en 27).

Er zijn drie nestlocaties van Gierzwaluw aangetroffen in huizen aan de Thomaslaan (huisnummers 17, 23 en 25).

Er zijn vijf nestlocaties van Gierzwaluw aangetroffen in huizen aan de Van Voorthuizenlaan (huisnummers 23, 25, 27 en 32). Bij huisnummer 25 zijn twee nestlocaties aanwezig (gemarkeerd met één punt op de kaart).

In totaal zijn er tien nestlocaties van Gierzwaluw vastgesteld in het plangebied.

Figuur 3. Locaties Gierzwaluwnesten

4.3. Conclusie

- Er zijn in totaal tien nestlocaties van Gierzwaluw vastgesteld. Door de voorgeno-
men werkzaamheden zullen tien nestlocaties verloren gaan.

5. NADER ONDERZOEK VLEERMUIZEN

5.1. Uitvoering

In het plangebied is gericht nader onderzoek uitgevoerd naar vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Daartoe zijn in 2020 op acht dagen, verdeeld over het voorjaar, zomer en/of najaar, in de schemerperiode of voor zonsopkomst, veldbezoeken gebracht aan de planlocatie (Tabel 3). In verband met de omvang en overzichtelijkheid is het plangebied in het voorjaar opgedeeld in drie deelgebieden en in het najaar in twee deelgebieden, waarbij ieder deelgebied door twee persoon is onderzocht.

Door deskundige ecologen van De Groene Ruimte is, conform de richtlijnen uit het Vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus geïnventariseerd op zicht en met behulp van een batdetector (Pettersson D240x).

Wanneer nodig zijn opnames gemaakt van de vleermuisgeluiden met een Roland R-05 en zijn geluiden geanalyseerd met het programma BatSound versie 4.1 van Pettersson.

Tabel 3. Details veldbezoeken

<i>Datum en tijd</i>	<i>Weersomstandigheden</i>	<i>medewerkers</i>
27-05-20 03.20u – 05.30u	13 °C, helder, 0 Bft	M.W. Bokje M. Römkens
28-05-20 03.20u – 05.30u	13 °C, helder, 0 Bft	M.W. Bokje M. Römkens B. de Vries P. Reijbroek
03-06-20 21.50u – 23.50u	15 °C, 7/8 bewolking, 2 Bft	M.W. Bokje R. Noordhuis
04-06-20 21.50u – 23.50u	11 °C, 7/8 bewolking, 2 Bft	M.W. Bokje M. Römkens B. de Vries P. Reijbroek
02-07-20 22.00u – 00.00u	19 - 16 °C, 8/8 bewolking, 3 - 1 Bft	M.W. Bokje M. Römkens B. de Vries P. Reijbroek
16-7-2020 21.50u – 23.55u	21 - 18 °C, 1/8 bewolking, 2 - 1 Bft	M.W. Bokje M. Römkens
02-09-2020 20.20u – 23.25u	20 - 17 °C, 4/8 bewolking, 3 - 2 Bft	M.W. Bokje C. van Reenen L. Kijm R. van Marrewijk
30-09-2020 19.20u – 22.28uu	17°C (hele avond), bewolkt, 0(-2) Bft	M.W. Bokje C. van Reenen R. van Marrewijk P. Reijbroek

5.2. Resultaten

In het gebied zijn Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Tweekleurige vleermuis en Rosse vleermuis waargenomen. Over het algemeen werd er weinig activiteit van vleermuizen waargenomen, wat mogelijk te verklaren is door het ontbreken van spouwmuren en open stootvoegen.

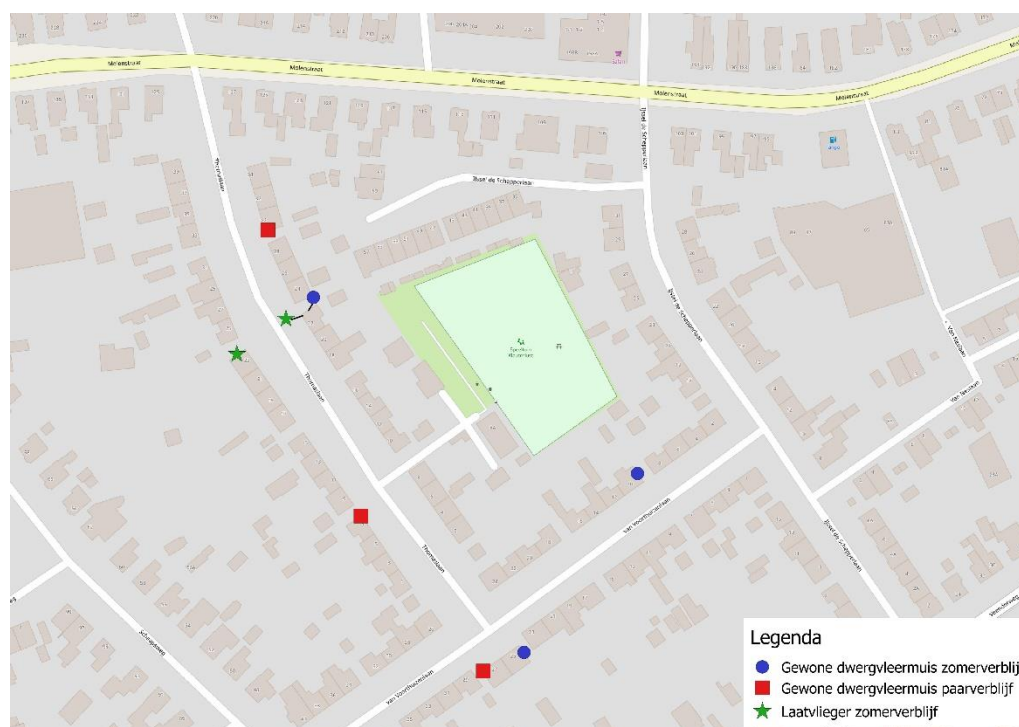
Laatvlieger

Bij de Thomaslaan zijn twee zomerverblijven van de Laatvlieger aangetroffen, één bij huisnummer 22 en één bij het direct tegenovergelegen huis op nummer 23. Er zijn maximaal drie uitvliegende dieren gezien. De dieren foerageerden sporadisch langs de Thomaslaan maar dit kan niet worden aangemerkt als essentieel foerageergebied. De dieren verdwenen uiteindelijk in noordelijke richting. Beide verblijfplaatsen betroffen zomerverblijfplaatsen.

Gewone dwergvleermuis

Aan Thomaslaan 30 is een zomerverblijf van de Gewone dwergvleermuis aangetroffen, nagenoeg op dezelfde plek als het zomerverblijf van de Laatvliegers. Ook op Van Voorthuizenlaan 25 en 10 zijn zomerverblijven aangetroffen van de Gewone dwergvleermuis. Paarverblijven zijn aangetroffen op Thomaslaan 7 en 30 en op Van Voorthuizenlaan 27. Bij Van Voorthuizenlaan 25 waren 3-4 dieren aanwezig in het zomerverblijf. Bij alle overige verblijfplaatsen betrof het steeds één dier.

Figuur 4. Aangetroffen verblijfplaatsen van vleermuizen.

Overige soorten vleermuizen

In een bomenrij ten westen van het centraal gelegen speeltuintje is een paarverblijf van een Rosse vleermuis aanwezig. Hier werd bovendien veel gejaagd door vleermuizen, vooral op het moment dat de Lindes in bloei stonden. De bomen en het speeltuintje vallen buiten de beïnvloedingssfeer van de werkzaamheden.

5.3. Conclusie

- In het plangebied zijn drie zomerverblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis vastgesteld. De vaste verblijfplaatsen worden bezet door enkele dieren. Door de werkzaamheden gaan de verblijfplaatsen verloren.
- In het plangebied zijn in drie paarverblijfplaatsen aanwezig van de Gewone dwergvleermuis. Door de werkzaamheden gaan de verblijfplaatsen verloren.
- In het plangebied twee verblijfplaatsen van de Laatvlieger aangetroffen; beide bevinden zich aan de Thomaslaan. De twee verblijfplaatsen worden gebruikt door in totaal maximaal vijf dieren. Door de werkzaamheden gaan de verblijfplaatsen verloren.
- In het centraal gelegen parkje is een paarverblijf van een Rosse vleermuis aangetroffen. De boom waarin de verblijfplaats aanwezig is valt buiten de beïnvloedingssfeer van de werkzaamheden.
- Op basis van het uitgevoerde onderzoek zijn kraamverblijfplaatsen in het plangebied uitgesloten.
- Vaste verblijfplaatsen van Ruige dwergvleermuis, Tweekleurige vleermuis, Kleine dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis zijn op basis van het onderzoek in het plangebied uitgesloten.

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

6.1. Conclusies

- In het plangebied Wethoudersbuurt te Ede zijn 13 vaste nestlocaties van Huismussen vastgesteld. Deze nestlocaties zullen door de voorgenomen werkzaamheden verloren gaan.
- In het plangebied Wethoudersbuurt te Ede zijn 10 vaste nestlocaties van Gierzwaluwen vastgesteld. De nestlocaties zullen door de voorgenomen werkzaamheden verloren gaan.
- In het plangebied Wethoudersbuurt te Ede zijn drie zomerverblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuizen vastgesteld en drie paarverblijven. In totaal zijn er dus zes kleine verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuizen aanwezig. De verblijfplaatsen zullen door de voorgenomen werkzaamheden verloren gaan.
- Er zijn twee zomerverblijfplaatsen van Laatzvlieger aanwezig. De verblijfplaatsen zullen door de voorgenomen werkzaamheden verloren gaan.
- Kraamverblijfplaatsen van vleermuizen zijn op basis van het uitgevoerde onderzoek uitgesloten.
- Vaste verblijfplaatsen van Ruige dwergvleermuis, Kleine dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Tweekleurige vleermuis zijn op basis van het uitgevoerde onderzoek uitgesloten.
- Voor het verlies van de vaste nestlocaties van Huismus en Gierzwaluw en vaste verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis en Laatzvlieger door de voorgenomen werkzaamheden, is een ontheffing in het kader van de Wet Natuurbescherming – soortenbescherming nodig.

6.2. Aanbevelingen

- Aanbevolen wordt om te bepalen of voor de voorgenomen ingreep gebruik gemaakt kan worden van de gebiedsontheffing voor projecten in de gemeente Ede.
- Indien niet gebruik gemaakt kan worden van de gebiedsontheffing van de gemeente Ede wordt aanbevolen om tijdig een ontheffing aan te vragen voor de voorgenomen handeling. De ontheffing kan worden aangevraagd via de omgevingsvergunning (in dat geval een verklaring van geen bedenkingen) of rechtstreeks bij het bevoegde gezag (in dit geval provincie Gelderland). De officiële termijn voor ontheffingverlening is 20 weken, maar hier kan van worden afgeweken.
 - Aan het verkrijgen van een ontheffing zijn over het algemeen voorwaarden verbonden waaronder het aanbieden van voldoende alternatieve verblijfplaatsen voor de soorten waarvan verblijfplaatsen verloren gaan. Om vertraging van het project te voorkomen wordt geadviseerd om tijdig de alternatieve verblijfplaatsen te realiseren. Voor alternatieve verblijfplaatsen geldt een gewenningsperiode variërend van drie tot acht maanden.
- In de opgaande beplanting in de tuinen kunnen algemeen voorkomende vogels als Merel broeden. Voor alle vogels geldt dat nesten indien ze in gebruik zijn (broedgeval) nooit vernietigd mogen worden. Geadviseerd wordt daarom om opgaande beplanting buiten het 'broedseizoen' van vogels te verwijderen. Indien dit niet mogelijk is, is een broedvogelcheck nodig vlak voordat opgaande beplanting wordt verwijderd zodat voorkomen wordt dat nesten worden verstoort en/of vernietigd.

BRONNEN

- Bij12**, 2017a. Kennisdocument *Huismus*, versie 1.0. - Bij12, Utrecht
- Bij12**, 2017b. Kennisdocument *Gierzwaluw*, versie 1.0. - Bij12, Utrecht
- Bij12**, 2017c. Kennisdocument *Gewone dwergvleermuis*, versie 1.0. - Bij12, Utrecht
- Bij12**, 2017d. Kennisdocument *Ruige dwergvleermuis*, versie 1.0. - Bij12, Utrecht
- De Groene Ruimte**, 2020. Quicksan *Wet natuurbescherming Wethoudersbuurt*, Ede. De Groene Ruimte, Wageningen (rapportnr. 20116).